

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

* ОПШТИНА ВАРВАРИН *

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

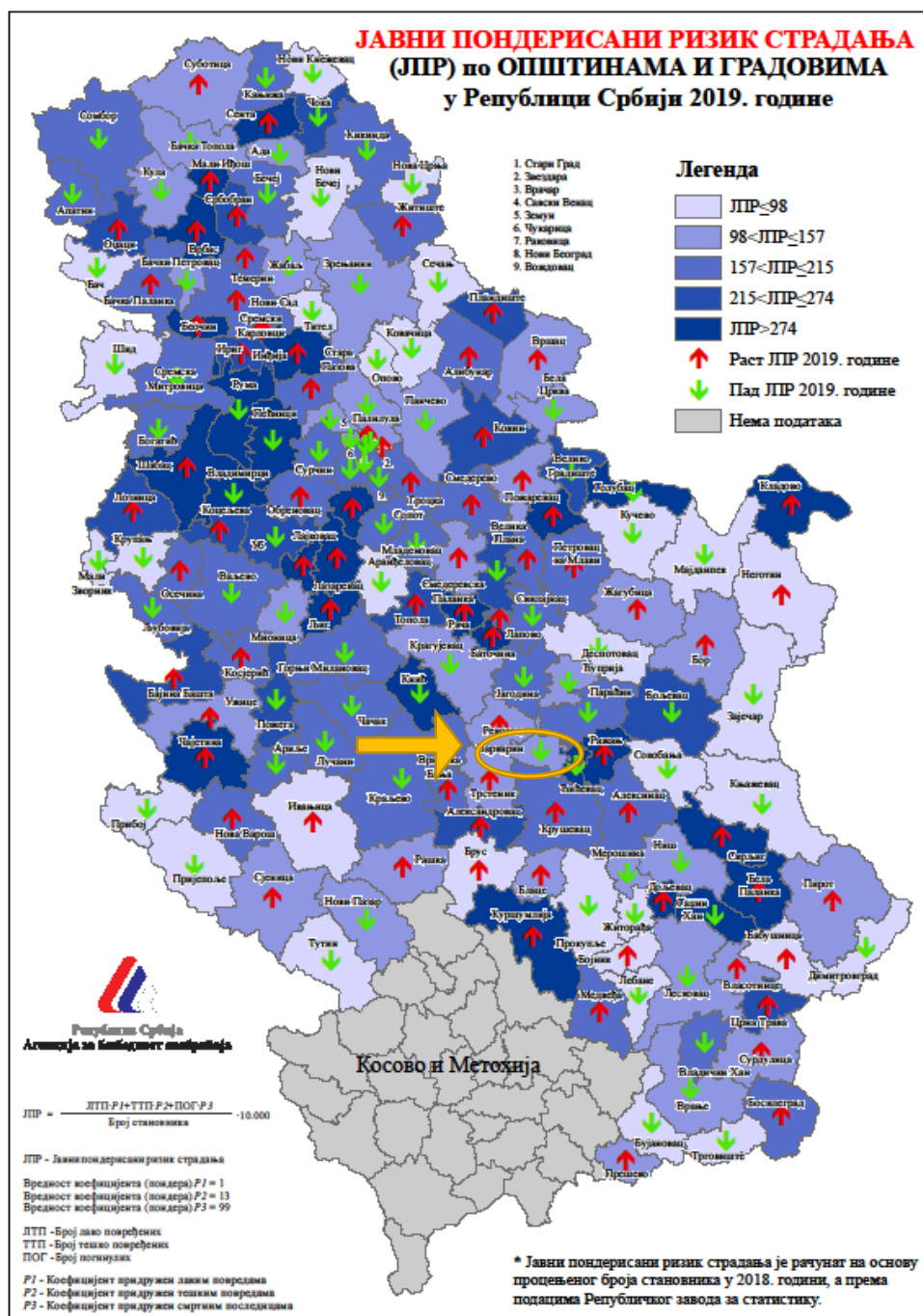
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Варварин. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Варварин. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Варварин.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Варварин, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

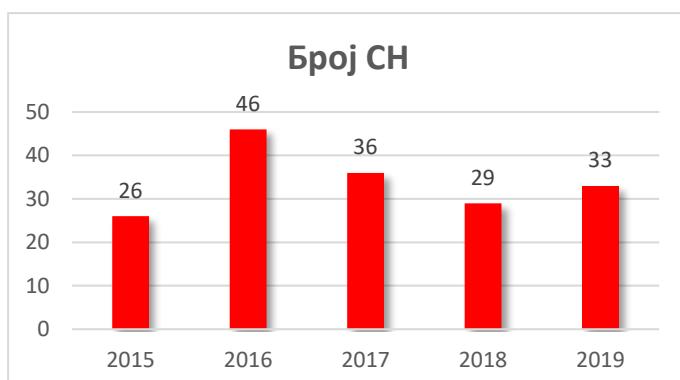
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

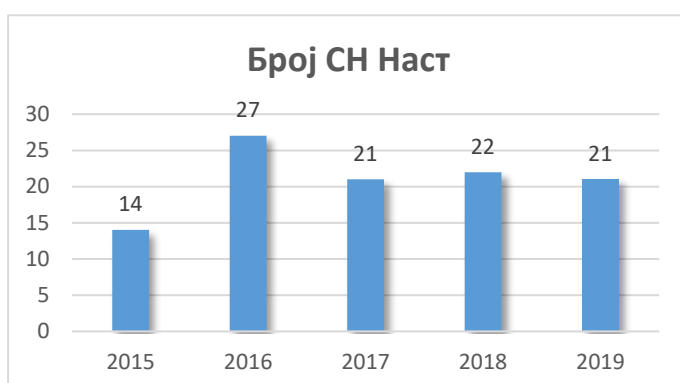

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Варварин припада класи **ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **170.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **105.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **5.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **128.**

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **пешаци**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

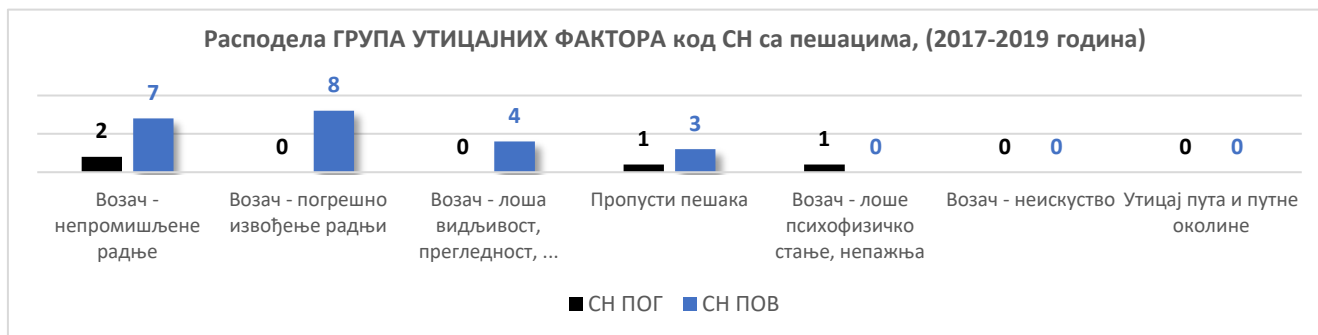
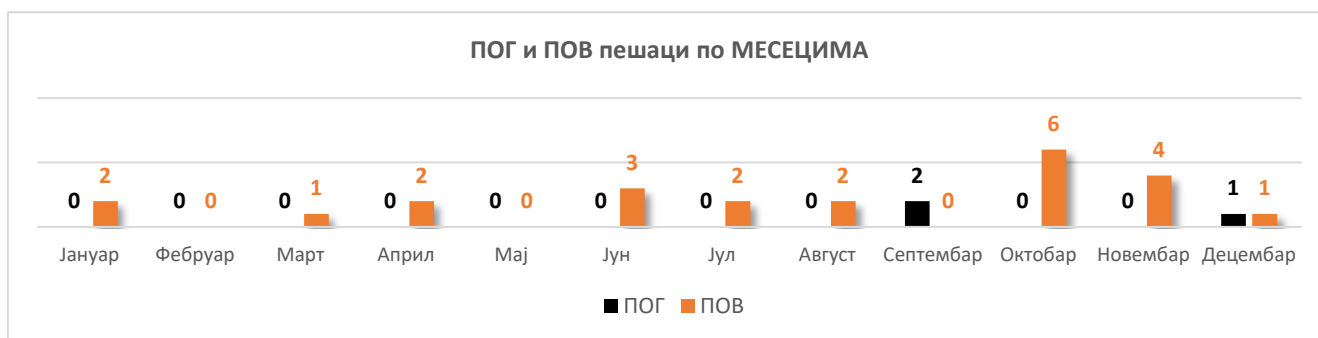
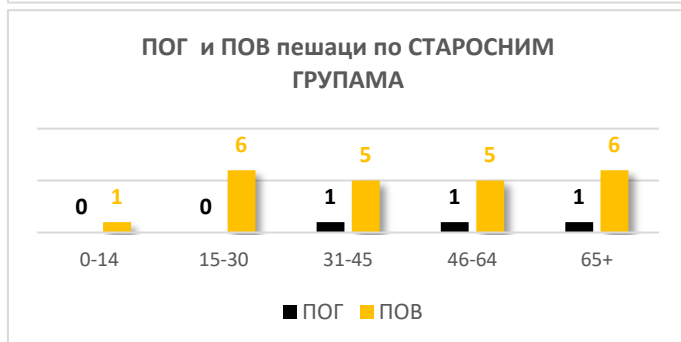

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

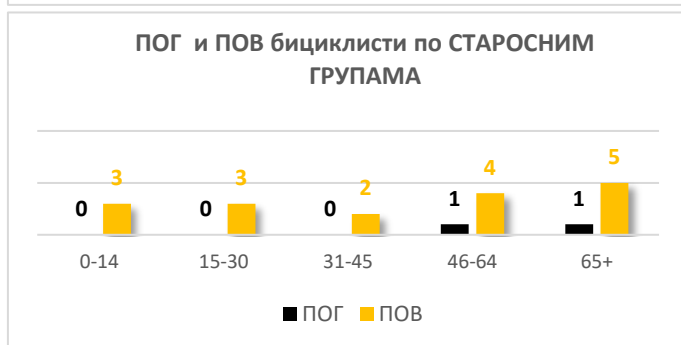
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

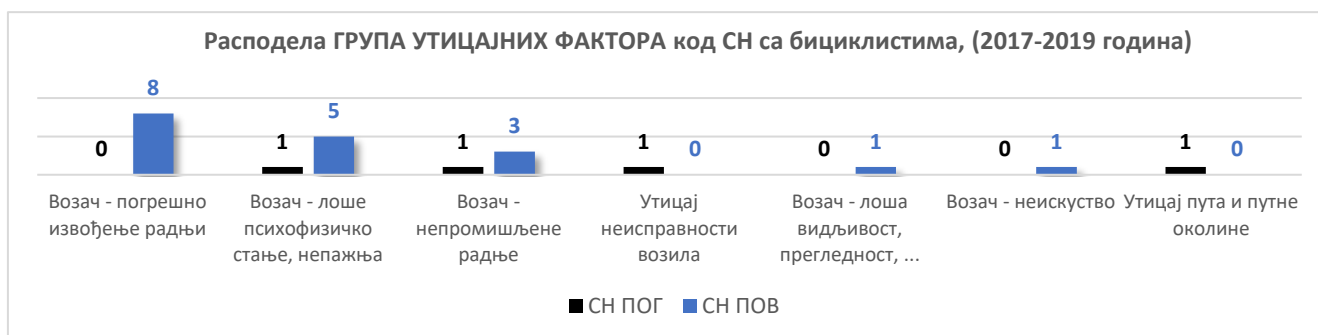
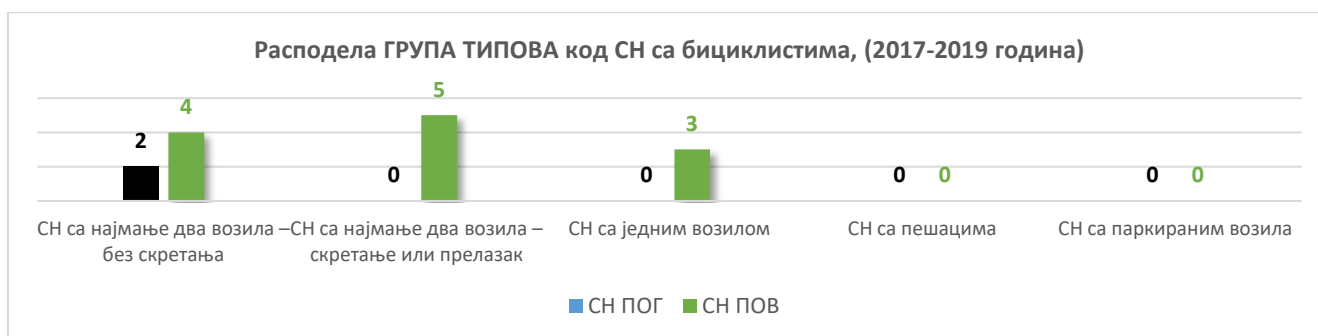
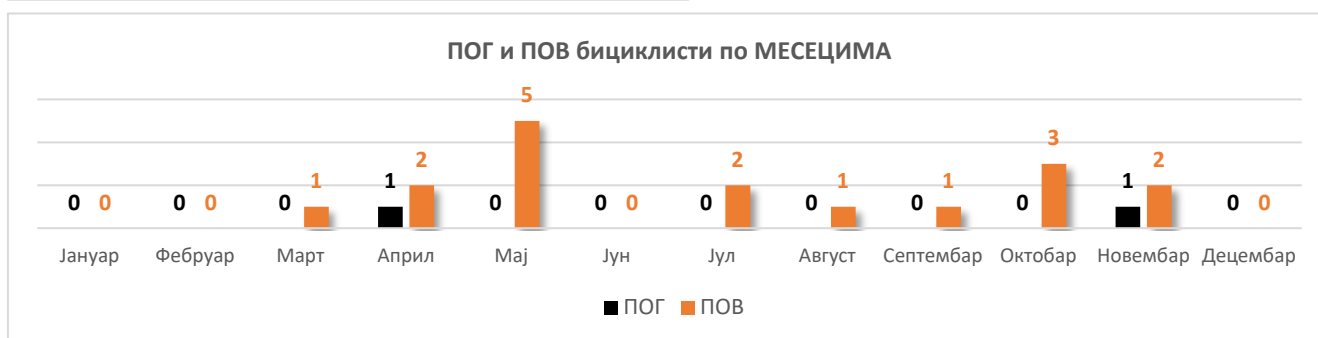
- Број погинулих пешака је 3, што чини 60% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 23, што чини 18% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

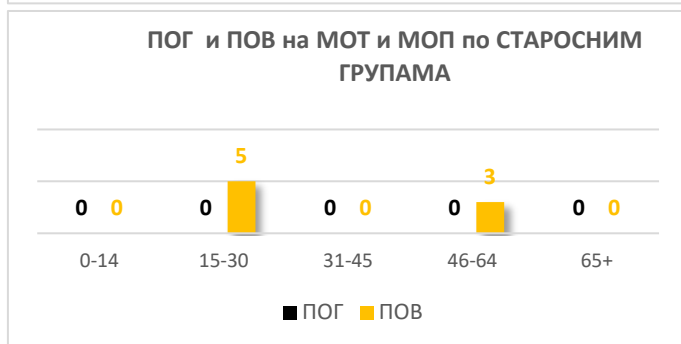
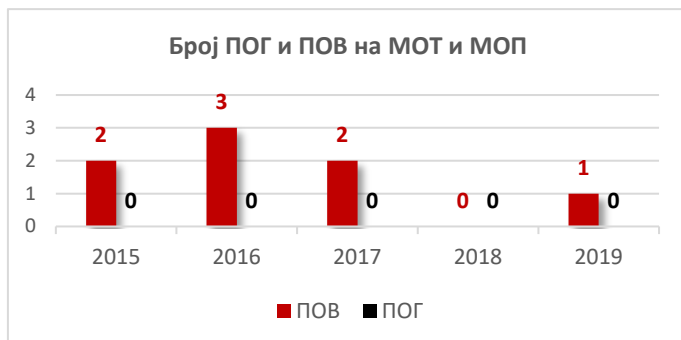
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

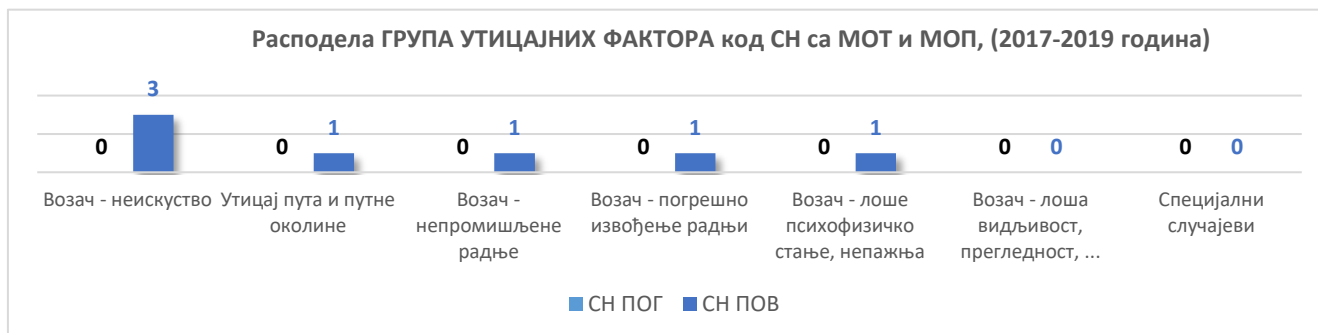
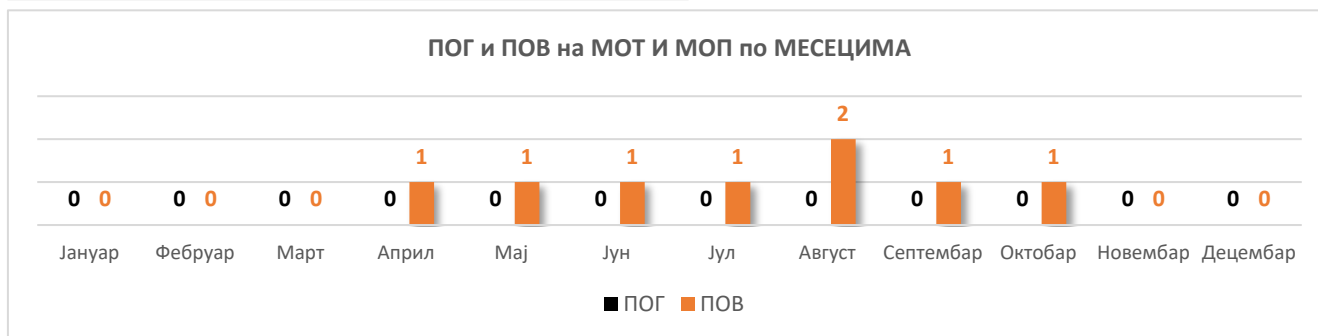
- Број погинулих бициклиста је 2, што чини 40% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 17, што чини 13% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 65+ година.
- Бициклисти највише страдају у мају.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је Водач - погрешно извођење радњи.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

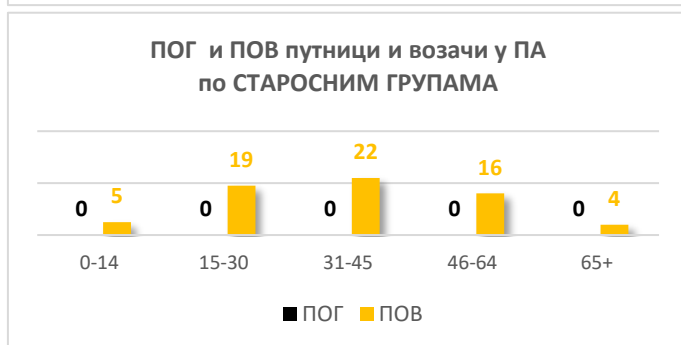

- Није било погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 8, што чини 6% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - неискуство**.

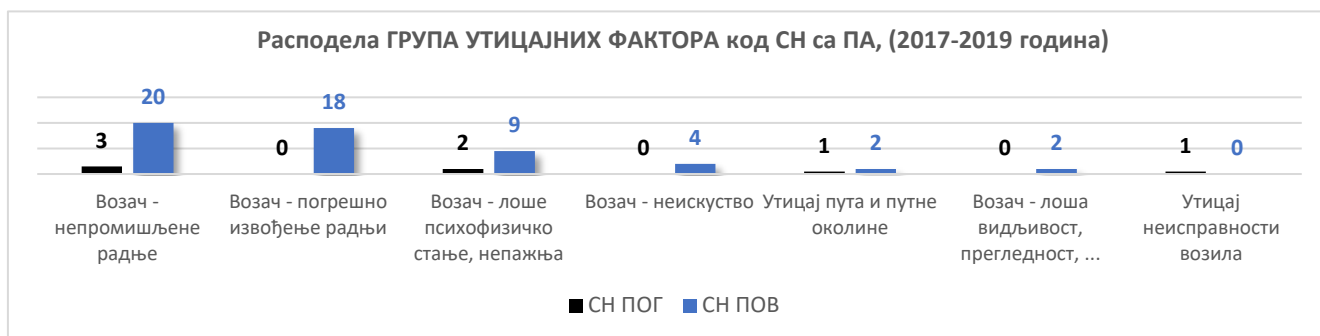

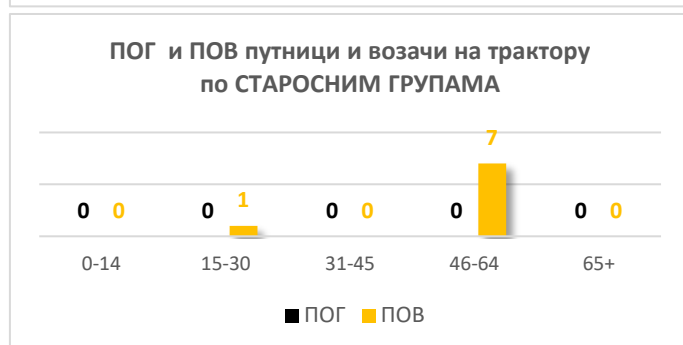
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

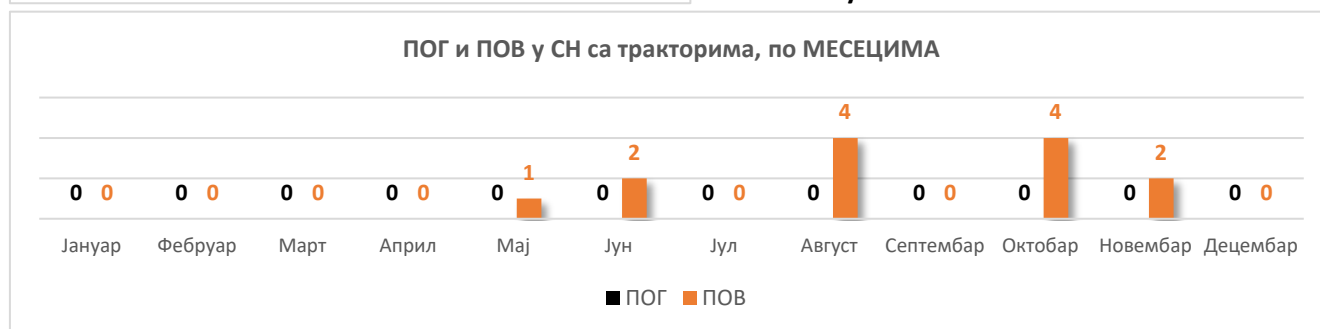
- Није било погинулих возача и путника у ПА (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 66, што чини 52% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 31-45 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у новембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

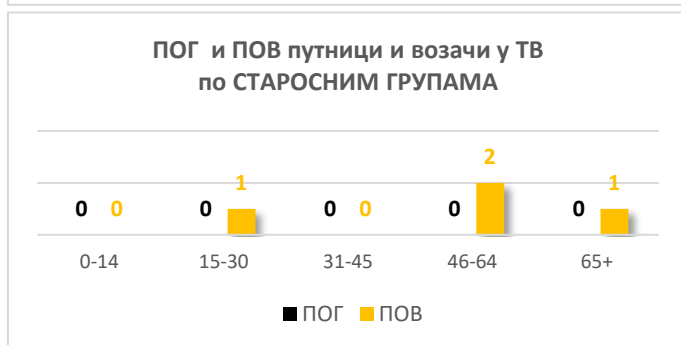
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

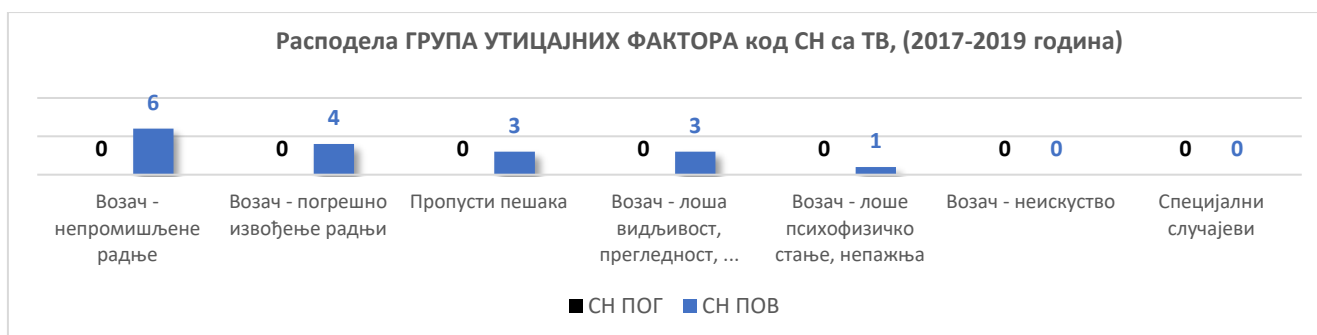
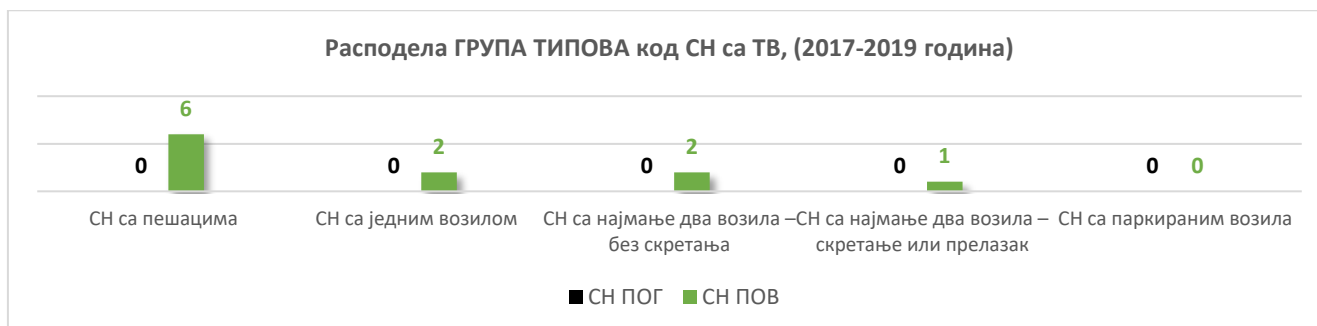
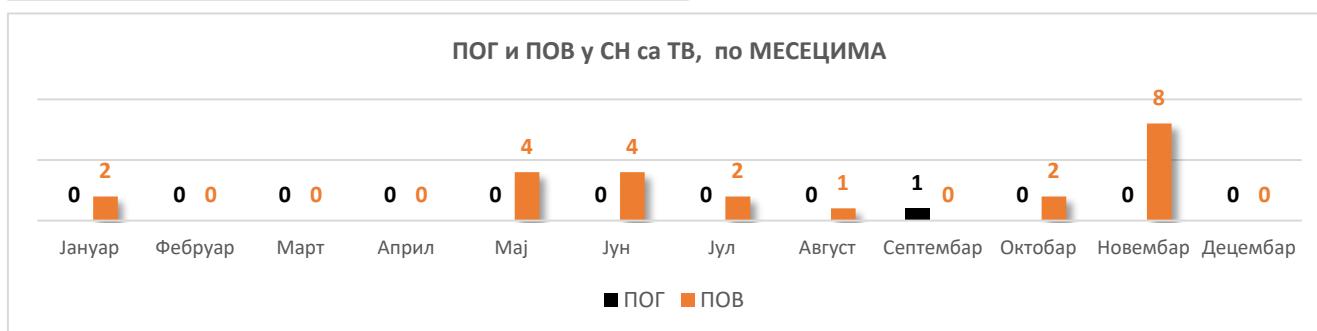
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 10% повређених лица у СН (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **августу и октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи и Возач - неискуство**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

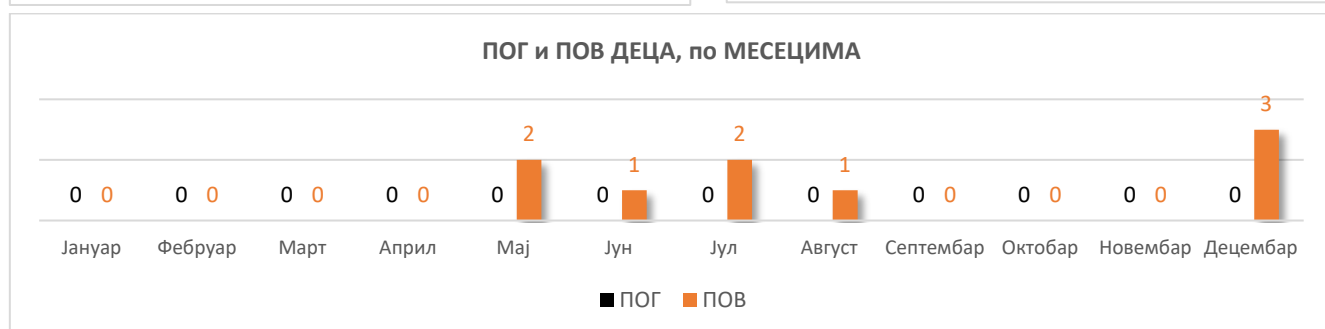
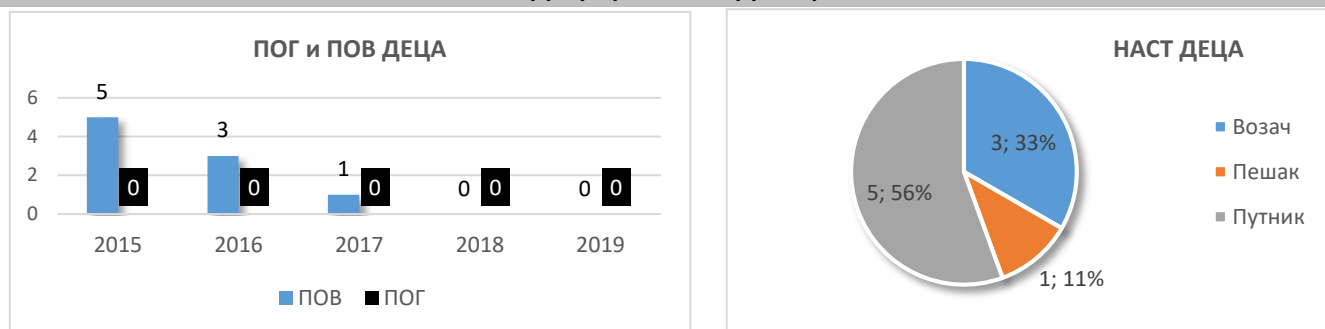

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 1, што чини 20% погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 18% повређених лица у СН (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у новембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са пешацима.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

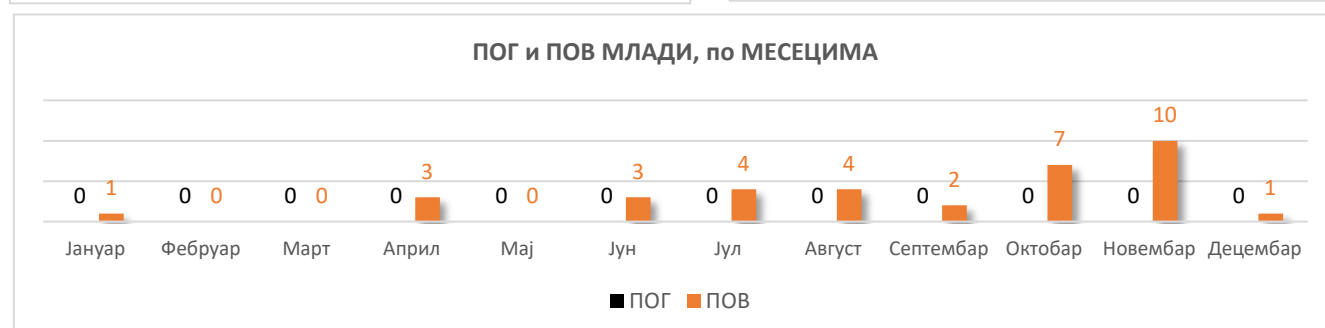
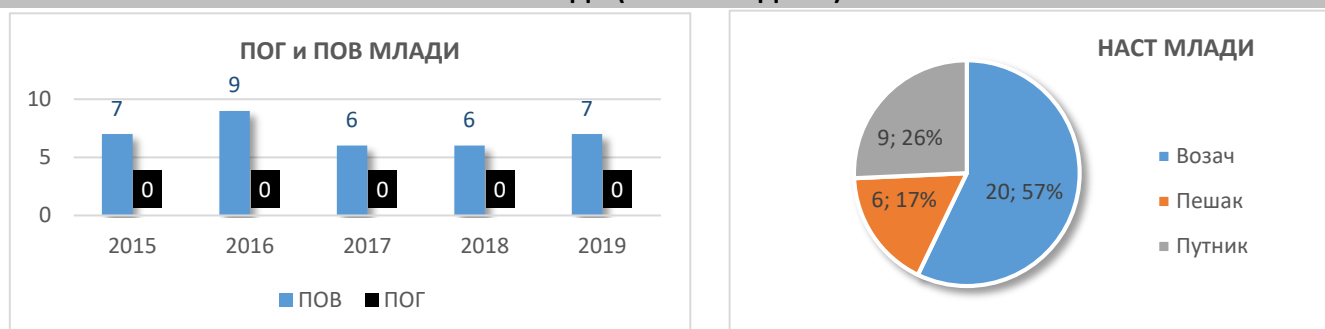
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

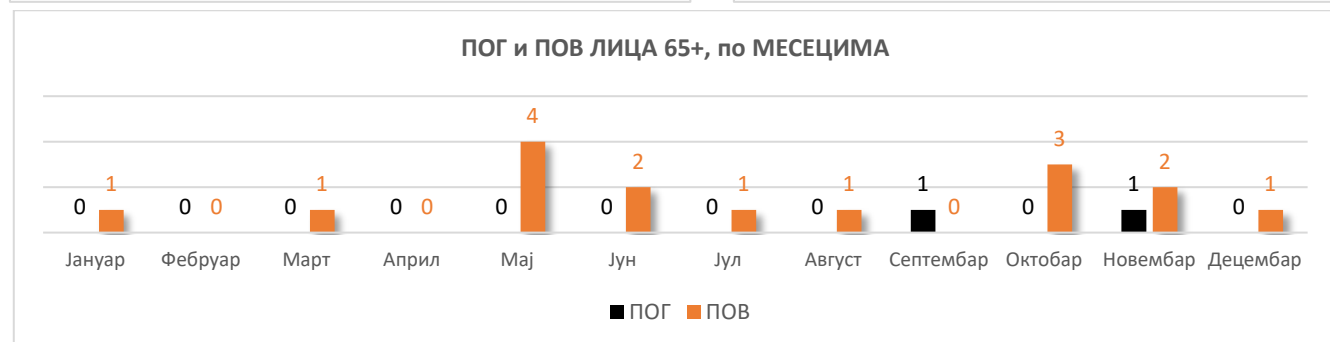
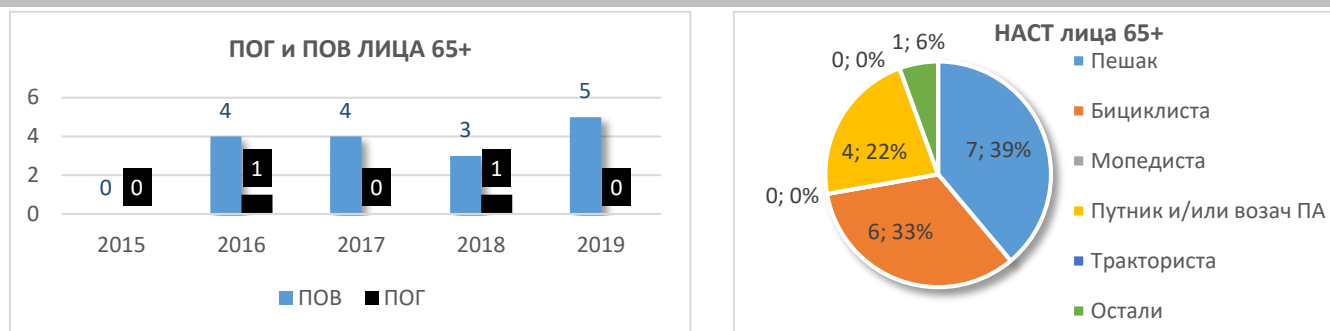
- У посматраном периоду број повређене деце је 9, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 56%, деца пешаци 11%, а деца возачи 33% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у децембру.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Није било погинулих младих лица(у Србији чине 19% погинулих лица), број повређених младих је 35, што чини 27% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (57%).
- Млади највише страдају у новембру.

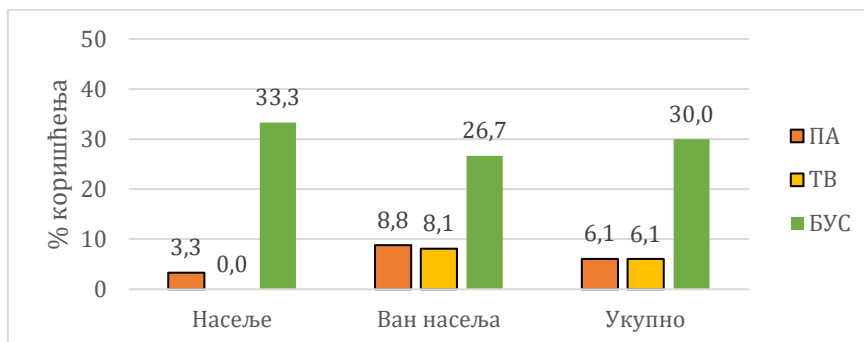
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

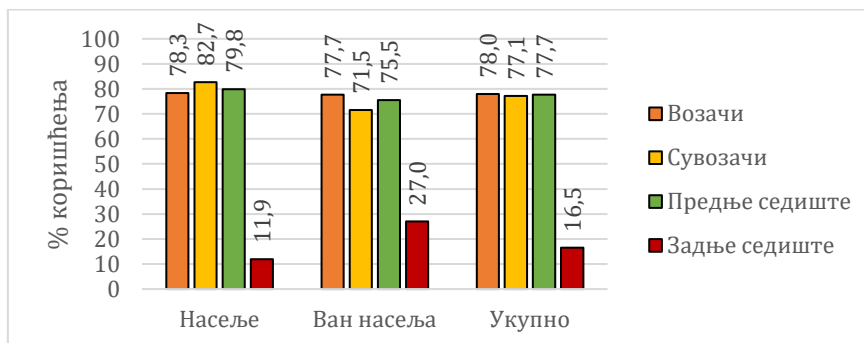
- Број погинулих старијих лица је 2, што чини 40% укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број повређених старијих лица 16, што чини 12% укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (39%).
- Старији највише страдају у мају.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ* ЗА ОПШТИНУ ВАРВАРИН

Висок проценат возача аутобуса у Варварину на обе категорије саобраћајница користи мобилни телефон. У насељу и ван насеља употреба појаса износи респективно 33,3% и 26,7%. У насељу, употреба мобилних телефона евидентирана је још код возача путничких аутомобила (3,3%). На саобраћајницама ван насеља по 8,1% возача путничких аутомобила и теретних возила користи мобилни телефон, Дијаграм бр. 11.1.

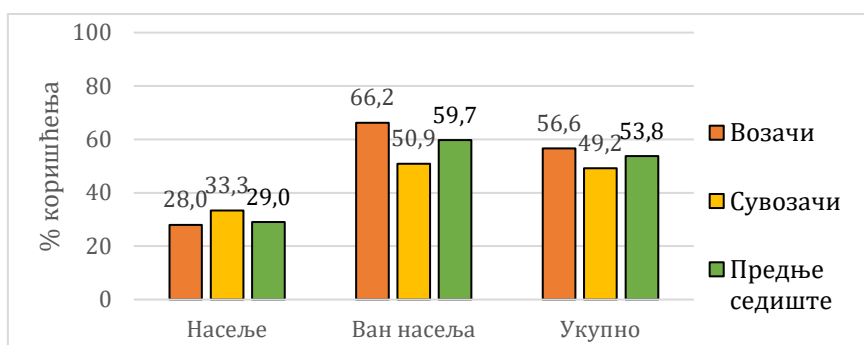

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Варварин

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Варварин

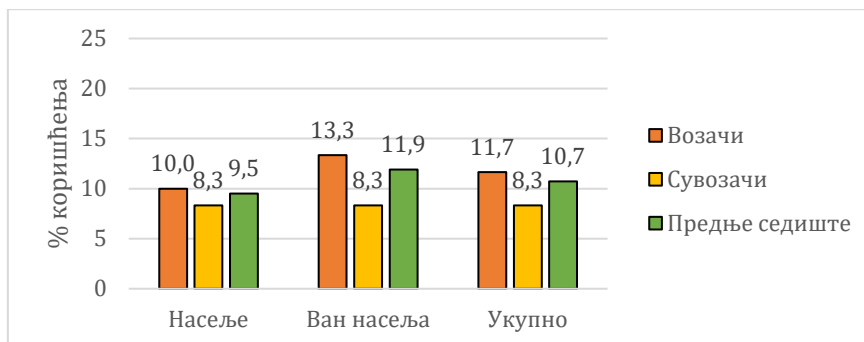
Коришћење појаса возача и сувозача у општини Варварин незнатно је веће на саобраћајницама у насељу. У насељу 78,3% возача и 82,7% сувозача користи сигурносни појас. Ван насеља употреба појаса евидентирана је код 77,7% возача и 71,5% сувозача. На саобраћајницама ван насеља евидентиран је већи проценат путника на задњем седишту који користи сигурносни појас (27%) у односу на насеље (11,9%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Варварин

Индикатори употребе сигурносног у теретним возилима у Варварину имају веће вредности на саобраћајницама ван насеља, где 66,2% возача и 50,9% сувозача користи сигурносни појас. На

саобраћајницама у насељу употреба појаса евидентирана је код 28% возача и 33,3% сувозача у теретним возилима, Дијаграм бр. 11.3.

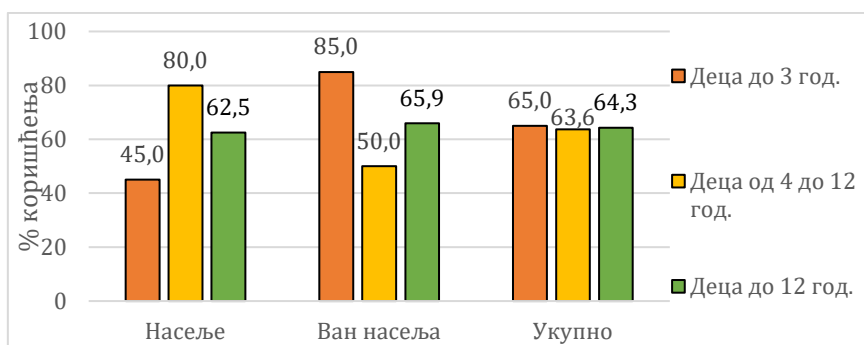

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Варварин

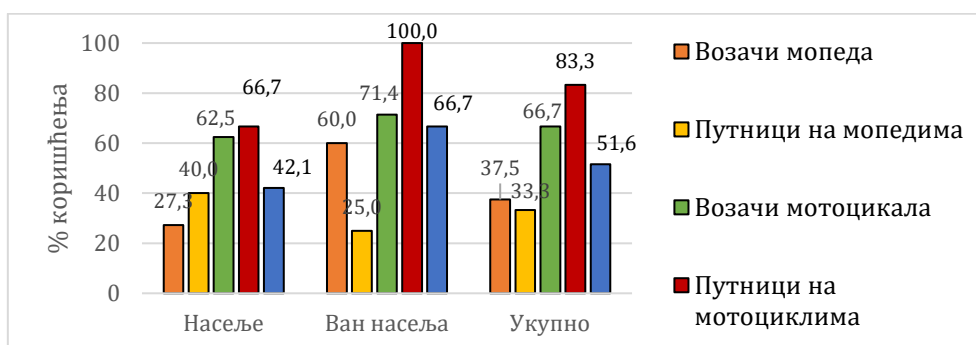
Коришћење појаса возача аутобуса у Варварину не разликује се код возача и сувозача, нити постоји значајна разлика између категорија саобраћајница. Просечно 11,7% возача и 8,3% сувозача у аутобусима користи сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.4.

Индикатор употребе заштитних система за децу до 3 године има веће вредности на саобраћајницама ван насеља (85%), у односу на насеље (45%). За децу од 4 до 12 година, употреба заштитних система у насељу износи 85%, а ван насеља 50%, Дијаграм бр. 11.5.

На територији општине Варварин вредност индикатора употребе заштитних на саобраћајницама у насељу за мотоциклисте и путнике на мотоциклима износи респективно 62,5% и 66,7%; ван насеља, респективно 71,4% и 100%. За возаче и путнике на мопедима употреба заштитне кациге је значајно мања и износи у насељу респективно 27,3% и 25%, а ван насеља 60% и 25%, Дијаграм бр. 11.6.

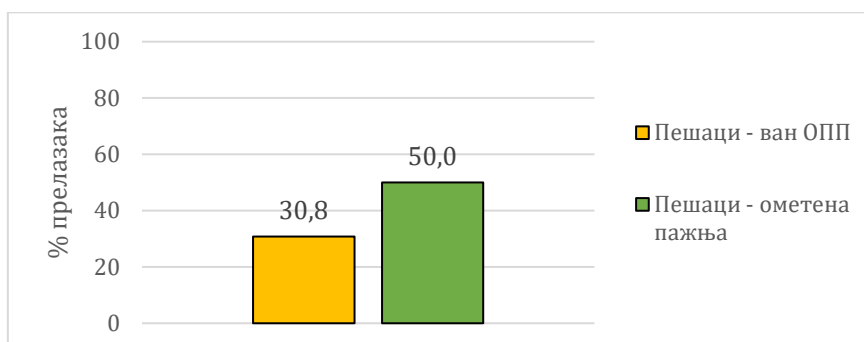

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Варварин

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Варварин

Истраживања понашања пешака на подручју општине Варварин показала су да 30,8% пешака прелази коловоз ван пешачког прелаза, а 50% пешака током преласка коловоза на пешачки прелаз користе мобилни телефон, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Варварин

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikator-486>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Варварин у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	1	7	0	1
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	1	7	0	0
ЦИЉ	2020. год.	0	max 3	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Варварин, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно **170** саобраћајних незгода, од којих је **105** саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 5** лица, док је теже и лакше **повређено 128** лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Број погинулих пешака је 3**, што чини **60%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Укупан број погинулих бициклиста је 2**, што чини **40%** укупног броја **погинулих лица** у СН.
- Није било погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедиста у СН.
- Није било погинулих возача и путника у ПА.
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора.
- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је **1**, што чини **20%** од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду **повређено је 9** деце. Деца су највише страдала у својству путника (**56%**).
- Није било погинулих младих лица у СН. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (57%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 2** лица старости **65 и више година**, што чини **40%** од укупног броја **погинулих лица**. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (39%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **новембру**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествоју у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**